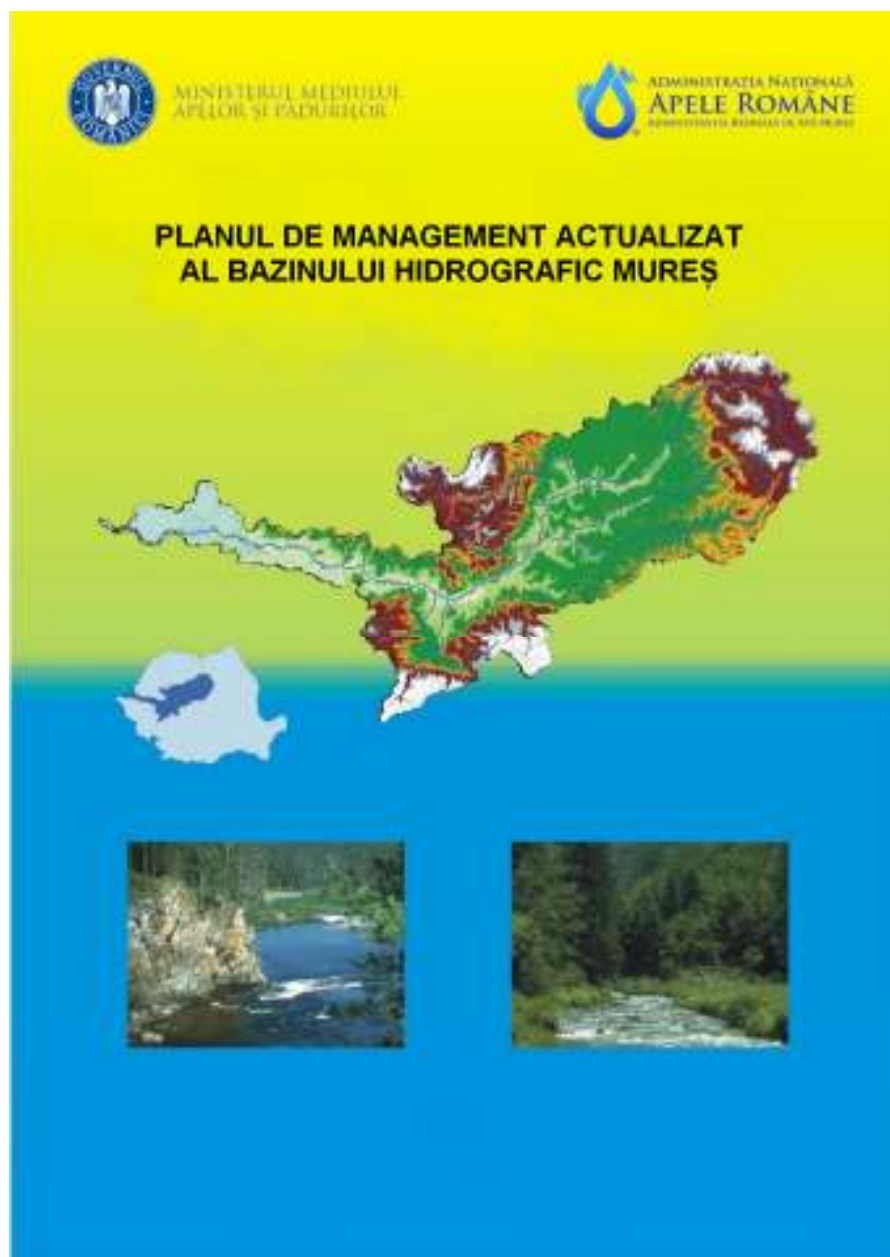

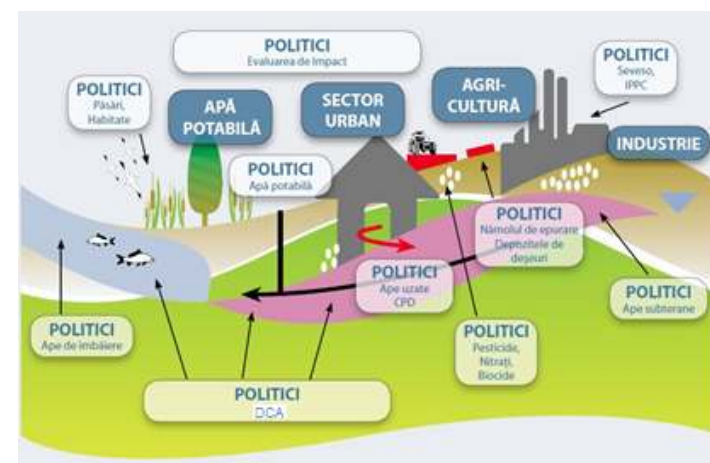

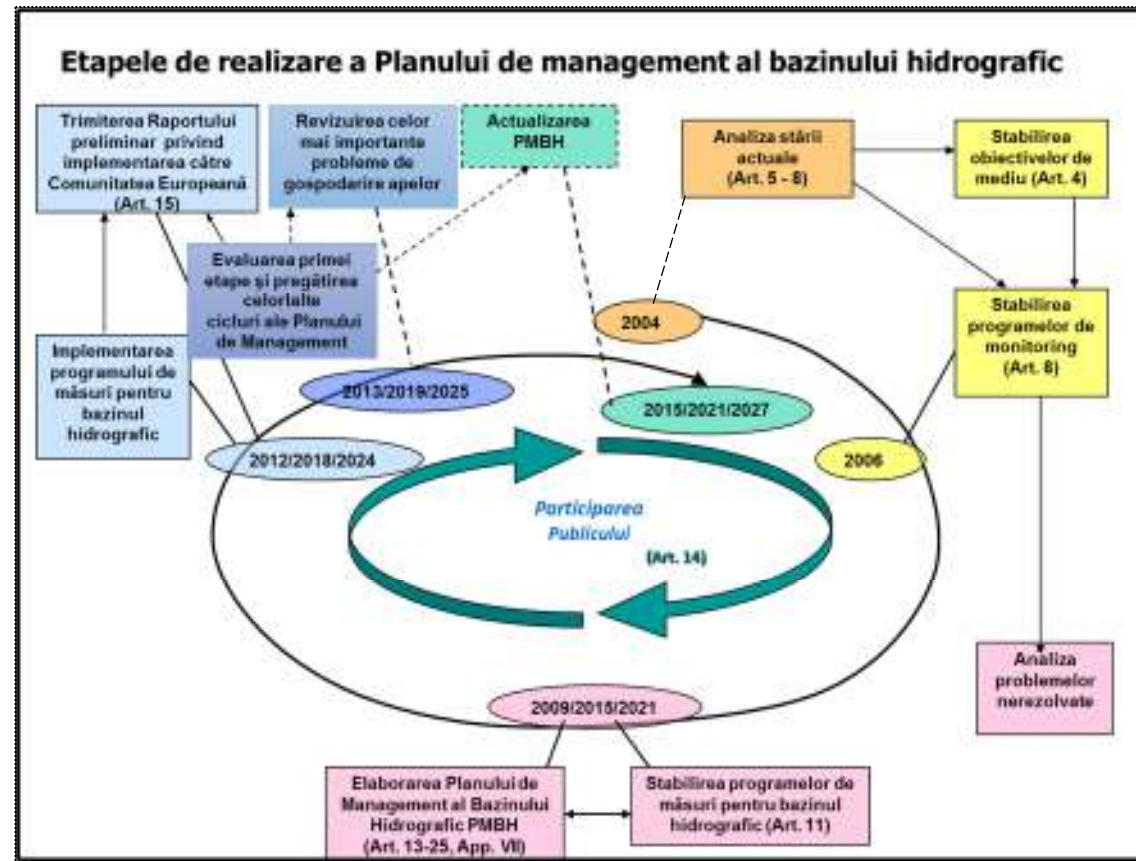
Ce este Directiva Cadru Apă?

Având în vedere preocupările în domeniul protecției apelor la nivel european și faptul că resursele de apă au încă nevoie de eforturi importante pentru a deveni sau pentru a fi păstrate curate, Uniunea Europeană a adoptat în anul 2000 un instrument legislativ care stabilește un cadru unitar pentru protecția tuturor apelor de suprafață, a apelor subterane, a apelor care fac tranziția de la apele dulci la cele marine (denumite ape tranzitorii) și a apelor marine din apropierea țărmurilor (denumite ape costiere).

Acest instrument legislativ este Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, denumită pe scurt Directiva Cadru Apă.

Directiva Cadru Apă a fost transpusă în legislația din România prin Legea Apelor 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Ce este Planul de Management?

Planul de Management al bazinului hidrografic este instrumentul de implementare în cadrul activităților de gospodărire a apelor la nivel de bazin hidrografic, având în vedere obiectivul principal, respectiv atingerea „stării bune” pentru toate corpurile de apă.

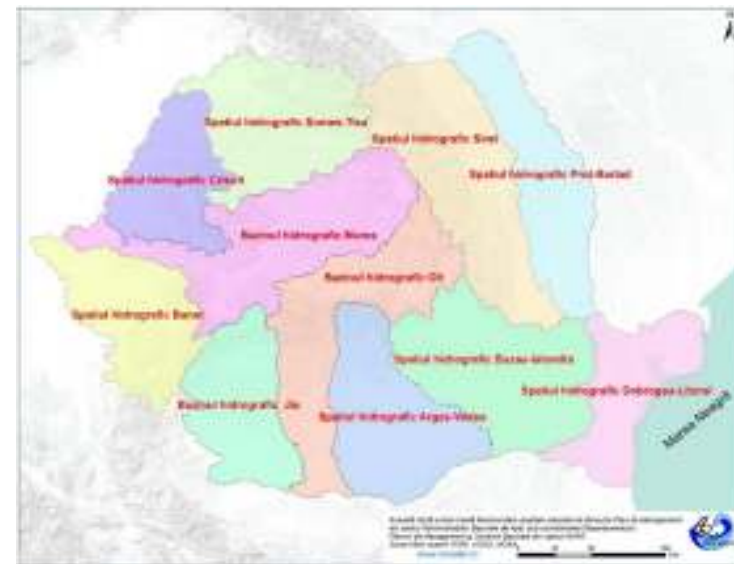
Acest plan este un document detaliat, care include rezultatele privind: caracteristicile bazinului hidrografic, impactul activităților umane asupra apelor din bazinul hidrografic, seturi de măsuri necesare pentru atingerea obiectivelor.

Este esențial ca toate părțile interesate să fie pe deplin implicate în procesul de elaborare a planului de management al bazinului hidrografic în ansamblul său.

Fie că se numește management, gestionare sau administrare a resurselor de apă, în sens larg scopul este cunoașterea, protecția, punerea în valoare și utilizarea durabilă a acestora.

Bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea

Cele 11 bazine/spații hidrografice la nivelul României

Ce este Planul Național de Management? Ce este Planul de Management al Bazinului Hidrografic Mureș?

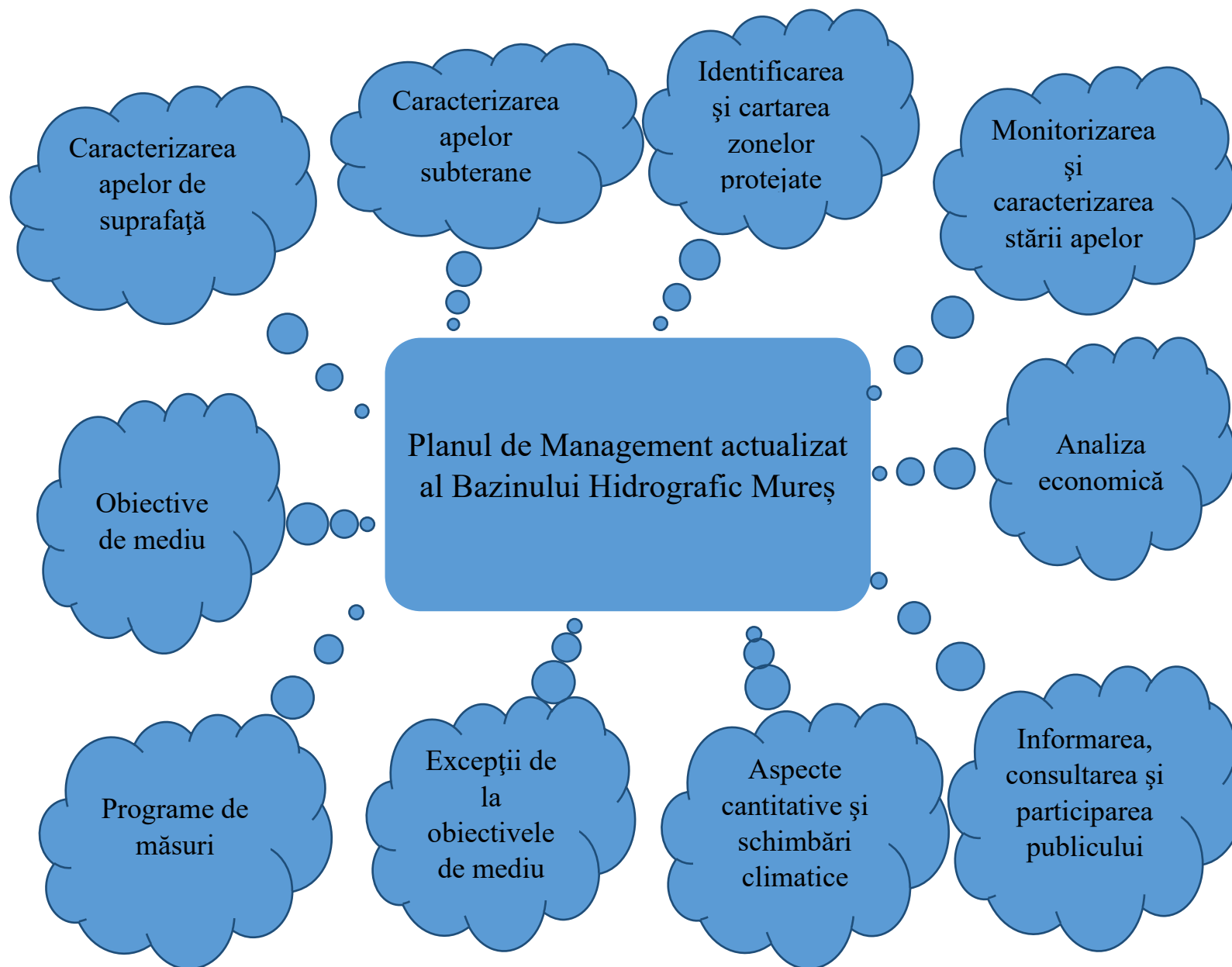
Țările aflate într-un bazin hidrografic internațional contribuie la elaborarea unui singur plan de management al acestuia, totodată având și obligația elaborării unui plan de management la nivel național, format din planurile de management ale bazinelor/spațiilor hidrografice.

Planul Național de Management aferent porțiunii naționale a bazinului hidrografic internațional al fluviului Dunărea, reprezintă sinteza Planurilor de Management la nivel de Bazine/Spații Hidrografice.

Planul Național de Management este actualizat la un ciclu de implementare de 6 ani a Directivei Cadru Apă și se aprobă prin hotărâre de guvern. Actualizarea Planului Național de Management este aferentă perioadei 2022–2027 și a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 392/2023.

Planul de Management al Bazinului Hidrografic Mureș reprezintă transpunerea Directivei Cadru a Apei 2000/60/CE, implicit a Legii Apelor 107/2006 cu modificările ulterioare, la nivelul bazinului hidrografic Mureș și face parte din Planul Național de Management aferent porțiunii naționale a bazinului hidrografic internațional al fluviului Dunărea.

CONȚINUTUL PLANULUI DE MANAGEMENT ACTUALIZAT AL BAZINULUI HIDROGRAFIC MUREȘ

Ce este nou?

Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș pentru perioada 2022 – 2027 cuprinde informații privind schimbările, actualizările și îmbunătățirile apărute de la aprobarea Planului de Management anterior, precum și aspecte privind progresul realizat pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Cum se poate consulta Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș?

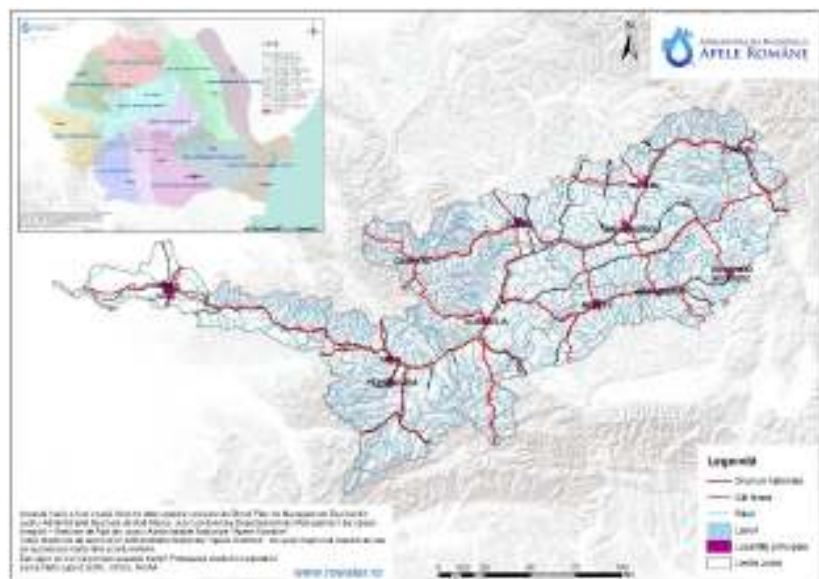
Planul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 551 bis, ca anexă la Hotărârea Guvernului nr. 392/2023 pentru aprobarea Planului Național de Management actualizat aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României.

Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș se află pe pagina de internet a Administrației Naționale „Apele Române”, în secțiunea corespunzătoare Administrației Bazinale de Apă Mureș, la secțiunea Planuri de Management ale bazinelor hidrografice, unde se poate vizualiza și descărca gratuit.

<http://mures.rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/>

ASPECTE GENERALE DIN PLANUL DE MANAGEMENT ACTUALIZAT

Bazinul hidrografic Mureș: râuri, lacuri, drumuri, căi ferate, localități principale și limite de județe

România are o suprafață de 238.397 km² (adică, 6% din suprafața Uniunii Europene, ocupând locul IX) și o populație rezidentă de 19.328.838 locuitori (la 1 ianuarie 2020, conform datelor oficiale I.N.S.-Institutul Național de Statistică), deținând astfel cca. 4% din populația UE, ocupând locul VII.

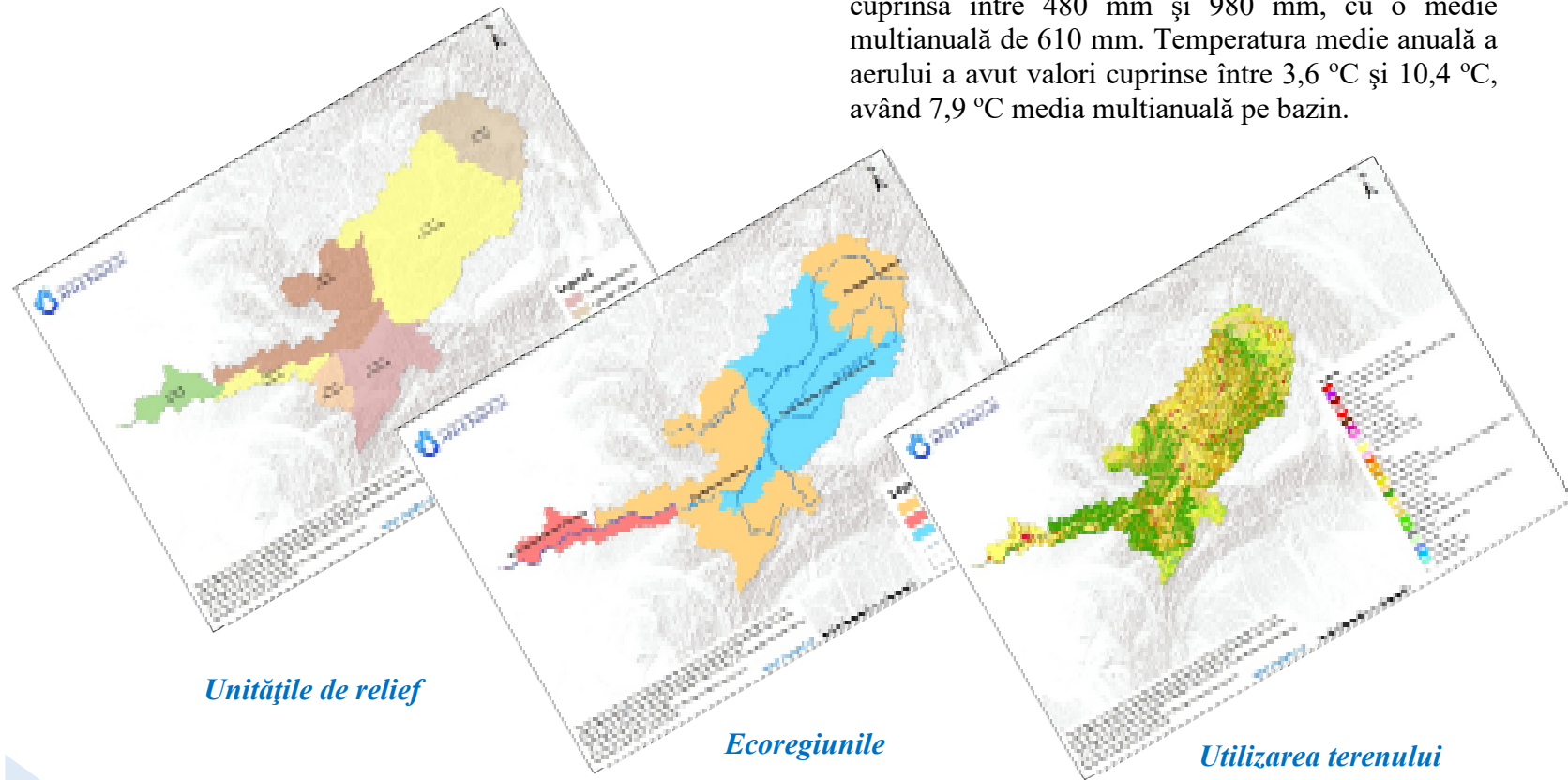
Bazinul hidrografic Mureș reprezintă aprox. 12% din suprafața țării, având 28310 km² (conform Atlasului cadastral al apelor din România), populația sa având 1937130 locuitori, conform recensământului din 2011.

Bazinul hidrografic Mureș este situat în partea centrală și de vest a României și izvorăște din Carpații Orientali (Depresiunea Giurgeului), Munții Hășmașul Mare și se învecinează cu bazinele/spațiile hidrografice: Siret, Olt, Jiu, Banat, Crișuri și Someș-Tisa.

Rețeaua hidrografică are o lungime de 10861 km și o densitate de 0,39 km/km².

Din punct de vedere administrativ, **bazinul hidrografic Mureș** cuprinde teritoriul (total sau parțial) a 12 județe, respectiv: Alba, Arad, Bihor (fără localități), Bistrița-Năsăud, Brașov, Caraș-Severin (fără localități), Cluj, Harghita, Hunedoara, Mureș, Sibiu, Timiș (fără localități).

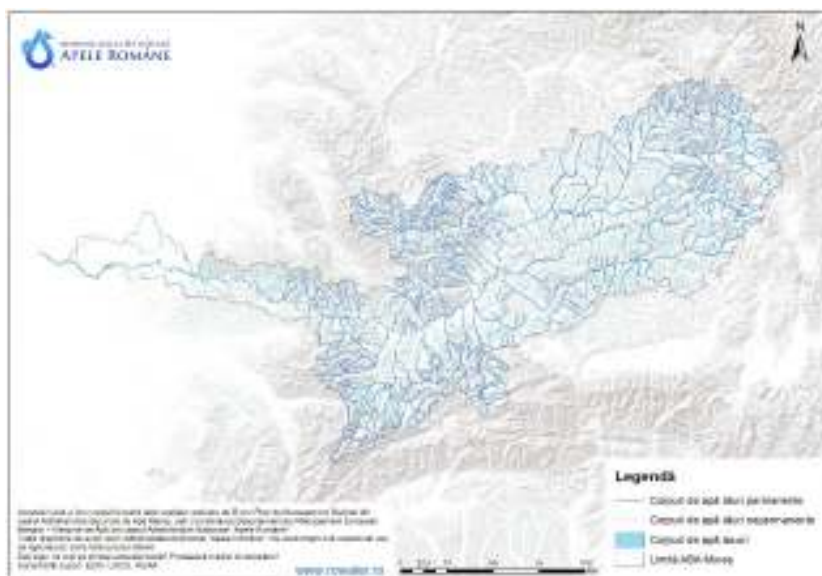
Cantitatea de precipitație medie anuală pe bazin este cuprinsă între 480 mm și 980 mm, cu o medie multianuală de 610 mm. Temperatura medie anuală a aerului a avut valori cuprinse între 3,6 °C și 10,4 °C, având 7,9 °C media multianuală pe bazin.

- Modul de utilizare a terenului bazinului hidrografic Mureș este influențat atât de condițiile fizico-geografice, cât și de factorii antropici, și prezintă următoarea distribuție (conform Proiectului Corine Land Cover): areale antropice (zone construite) – 4,24%; zone agricole – 37,73%; păduri și zone seminaturale – 57,76%; zone umede și râuri – 0,27%
- Formațiunile geologice din bazinul hidrografic Mureș sunt foarte variate din punct de vedere petrografic, în funcție de relief. Din punct de vedere geologic, arealul bazinului hidrografic este caracterizat de următoarele tipuri: silicios și calcaros.

ASPECTE CHEIE DIN PLANUL DE MANAGEMENT ACTUALIZAT

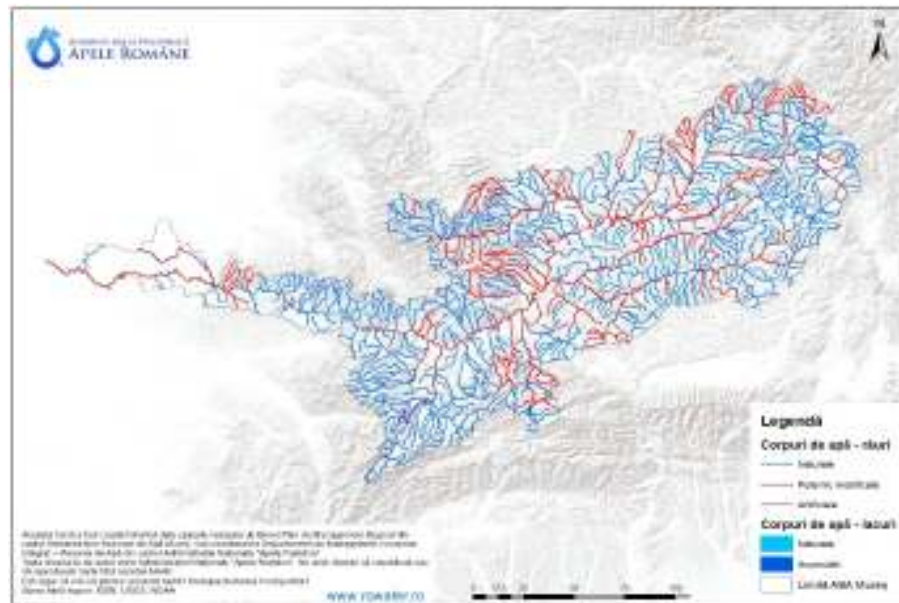
Categorii de ape de suprafață

CATEGORII DE APE DE SUPRAFAȚĂ

În Planul de Management actualizat al bazinului hidrografic Mureș, au fost luate în considerare următoarele categorii de ape de suprafață:

- râuri (naturale, puternic modificate și artificiale) – 10264 km (râuri cadastrate)
- lacuri naturale – 3, deși nu au suprafața mai mare de 0,5 km², sunt reprezentative pentru tipul lor
- lacuri de acumulare – 13, cu suprafața mai mare de 0,5 km²

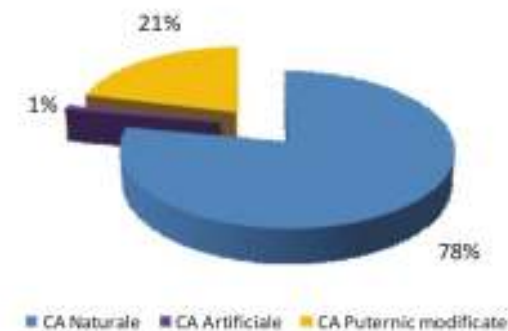
1. CORPURILE DE APĂ DE SUPRAFAȚĂ

În *Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș aprobat prin H.G. 392/2023* au fost redelimitate 532 corpuri de apă (față de 528 corpuri de apă, identificate în *Planul de Management aprobat prin H.G. 859/2016*), lungimea medie a corpurilor de apă localizate pe rețeaua hidrografică fiind de 20,7 km.

Corpurile de apă de suprafață

Nr. total Corpuri de Apă de suprafață	Corpuri de Apă Naturale		Corpuri de Apă Puternic Modificate		Corpuri de Apă Artificiale
	Râuri	Lacuri naturale	Râuri	Lacuri de acumulare	
532	412	3	101	13	3

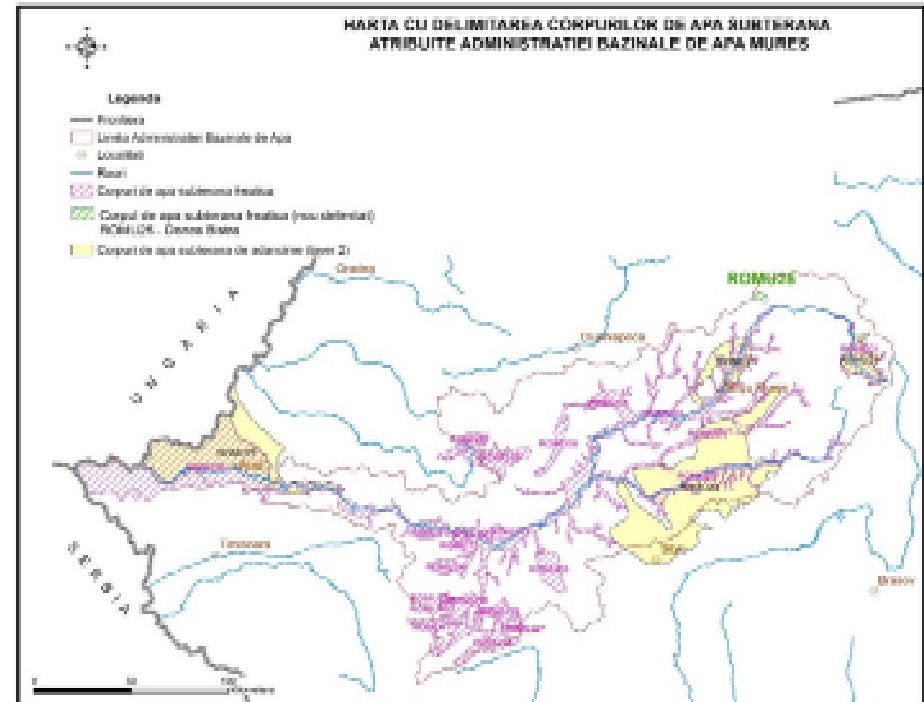
2. CORPURILE DE APĂ SUBTERANĂ

CATEGORII DE CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ

În bazinul hidrografic Mureș au fost identificate, delimitate și caracterizate **25 de corpuri de apă subterană**, 2 dintre acestea având caracter transfrontalier.

În ceea ce privește **categoriile corpurilor de apă subterană**, din totalul de **25 corpuri de apă**:

- 8 sunt corpuri de apă subterană freatică;
- 4 sunt corpuri de apă subterană de adâncime;
- 13 sunt mixte (freatic + adâncime).

*Corpurile de apă subterană aferente
bazinului hidrografic Mureș*

PROBLEME IMPORTANTE ÎN MANAGEMENTUL APELOR

O etapă importantă în elaborarea unui plan de management o constituie identificarea problematicilor cheie, care conduc la neatingerea obiectivelor de mediu și pentru care sunt necesare măsuri. Problemele sunt cauzate de presiunile generate de activitățile economice cu impact asupra apelor de suprafață și subterane.

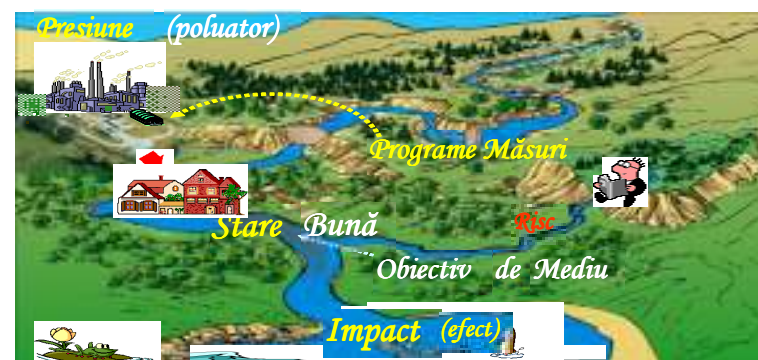
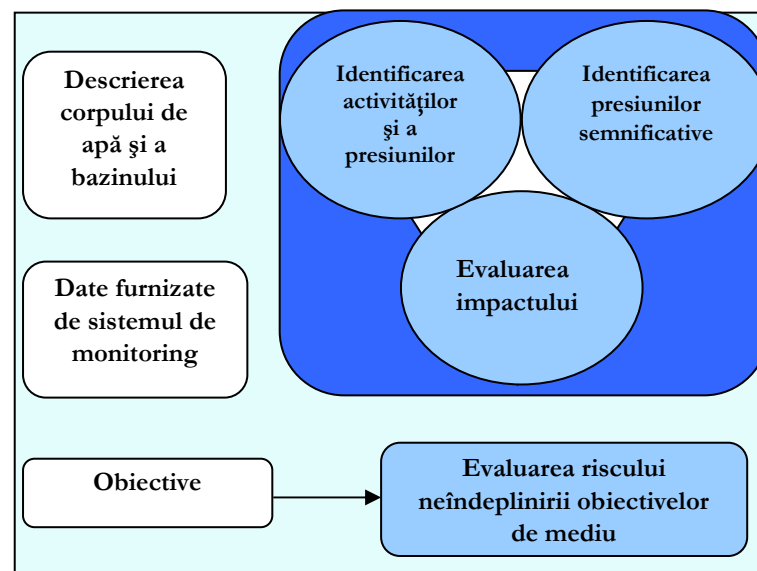
• PRESIUNI:

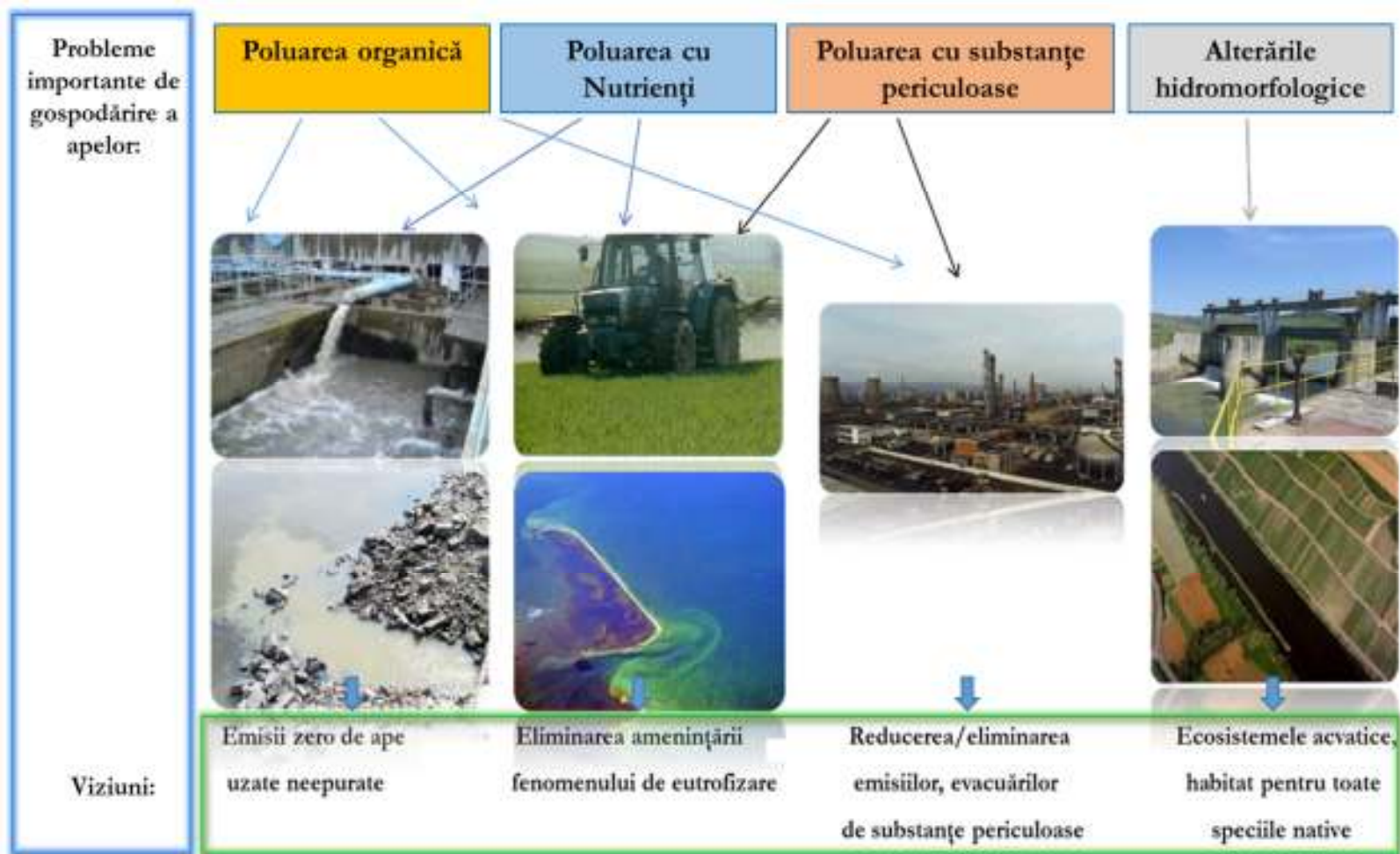
- aglomerări umane/localități**, de exemplu: prin lipsa racordării la canalizare a populației și la stații de epurare;
- industrie**;
- agricultură**;
- construcțiile și lucrările hidrotehnice**, de exemplu: baraje, diguri, derivații, praguri;
- alte activități antropice**, precum: piscicultură/acvacultură; extragerea balastului și nisipului din lunca râurilor; exploatarea forestieră.

• IMPACT:

- poluarea cu substanțe organice**: exces de substanțe organice provenite din apele uzate neepurate, care afectează viața acvatică și starea apelor;
- poluarea cu nutrienți**: din cauza apelor uzate neepurate corespunzător, practicilor agricole neadaptate noilor cerințe, industriei și transporturilor, toate acestea ducând la fenomene de eutrofizare a apelor;
- poluarea cu substanțe prioritare**: din cauza micropoluantilor organici, metalelor grele, pesticidelor, practici agricole neadaptate, industrie minieră, poluări accidentale;
- alterările hidromorfologice**: schimbări ale cursurilor naturale ale râurilor, deconectarea zonelor umede, schimbarea regimului hidrologic al râului, reducerea biodiversității acvatice, toate acestea fiind posibil să provoace un impact asupra vieții acvatice;
- poluarea apelor subterane**: fiind o sursă importantă de apă potabilă, necesită o protecție specială împotriva poluării și deteriorării.

„**Presiunile semnificative**” sunt acele presiuni care fie singure, fie în combinație cu alte presiuni, pot împiedica atingerea obiectivelor de mediu sau pot contribui la neatingerea lor.

Presiunile semnificative pot conduce la neatingerea obiectivelor de mediu pentru corpurile de apă.

The figure consists of two 3D pie charts. The top chart represents the distribution of revenue sources for the first 10 months of 2017, and the bottom chart represents the distribution for the entire year 2017. Both charts include a legend with seven categories: Depanari din atenele, Scurgere de suprafață, Scurgere din zone impermeabile orașenești, Scurgere din rețeaua de drenaj, Erosiunea solului, Scurgere subterană, and Surse punctiforme.

Top Chart (First 10 months of 2017):

Source	Percentage
Depanari din atenele	38.6%
Scurgere de suprafață	6.1%
Scurgere din zone impermeabile orașenești	8.4%
Scurgere din rețeaua de drenaj	4.2%
Erosiunea solului	0.4%
Scurgere subterană	17.1%
Surse punctiforme	28.7%

Bottom Chart (Entire year 2017):

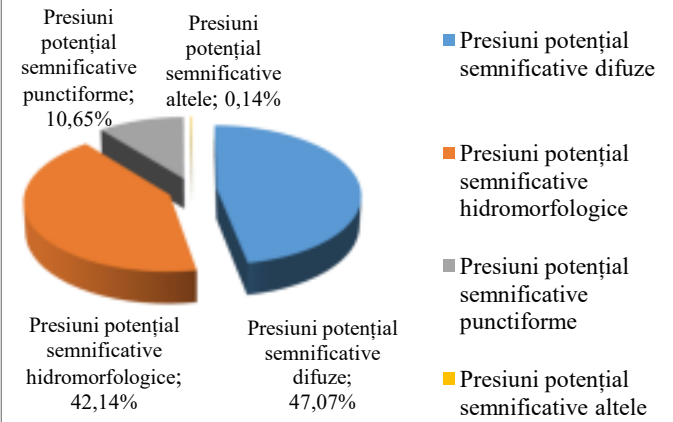
Source	Percentage
Depanari din atenele	21.7%
Scurgere de suprafață	5.2%
Scurgere din zone impermeabile orașenești	8.8%
Scurgere din rețeaua de drenaj	0.8%
Erosiunea solului	0.5%
Scurgere subterană	40.2%
Surse punctiforme	22.7%

15

Concluzii - presiuni pe ape de suprafață

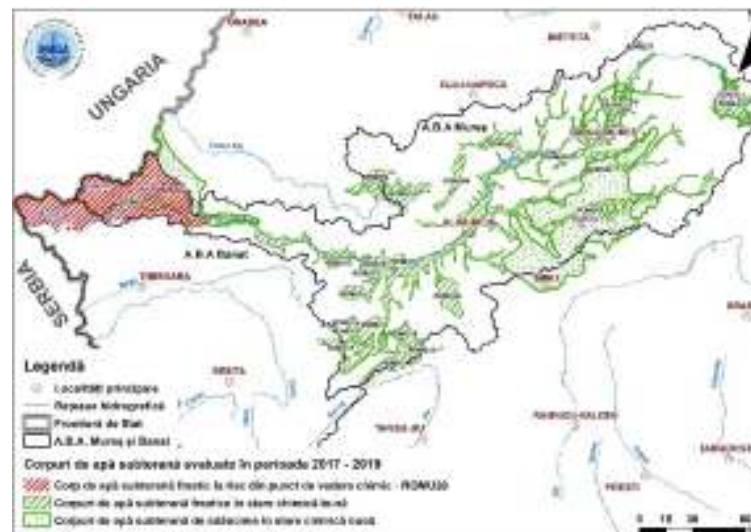
În Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș a fost identificat un număr total de 2902 presiuni potențial semnificative.

Ponderea cea mai mare a presiunilor este reprezentată de presiunile difuze provenite de la aglomerări umane fără sisteme de colectare.

Ponderea presiunilor potențial semnificative pentru ape de suprafață

Concluzii - presiuni pe ape subterane

Corpurile de apă subterană la risc chimic

Analiza privind tipul presiunilor s-a făcut pentru fiecare corp de apă subterană în parte, luându-se în considerare doar presiunile semnificative care exercită impact asupra stării chimice și cantitative a corpului de apă subterană. La nivel național, ca surse semnificative de poluare, care pot exercita impact asupra stării chimice a corpurilor de apă subterană, au fost considerate presiunile difuze și punctiforme cauzate de aglomerările umane, sursele din agricultură, precum și cele din industrie.

IDENTIFICAREA ȘI CARTAREA ZONELOR PROTEJATE

Planul de management prevede și un capitol dedicat zonelor protejate. Acestea au propriile obiective, standarde și măsuri de implementare și sunt cuprinse într-un Registru al Zonelor Protejate, care trebuie să includă următoarele categorii:

- zone de protecție pentru captările de apă destinate potabilizării;
- zone pentru protecția speciilor acvatice importante din punct de vedere economic;
- zone protejate pentru habitate și specii unde apa este un factor important;
- zone vulnerabile la nitrați și zone sensibile la nutrienți;

Au fost inventariate și captările de apă pentru alimentarea cu apă a industriei alimentare, atât din sursele de suprafață, cât și din subteran.

Analiza privind identificarea zonelor protejate pentru habitate și specii, unde apa este un factor important, precum și aspectele privind obiectivele adiționale, au fost revizuite și actualizate având în vedere informațiile disponibile privind siturile Natura 2000 și speciile și habitatele naturale aferente acestora.

Desemnarea zonelor vulnerabile la nitrați nu mai este o obligație a țării noastre, având în vedere că au fost elaborate și aplicate Coduri de bune practici agricole și Programe de Acțiune care se aplică fără excepție pe întreg teritoriul țării.

SITUAȚIA ACTUALĂ A STĂRII CORPURILOR DE APĂ DE SUPRAFAȚĂ

Progrese înregistrate în evaluarea stării ecologice a corpurilor de apă de suprafață

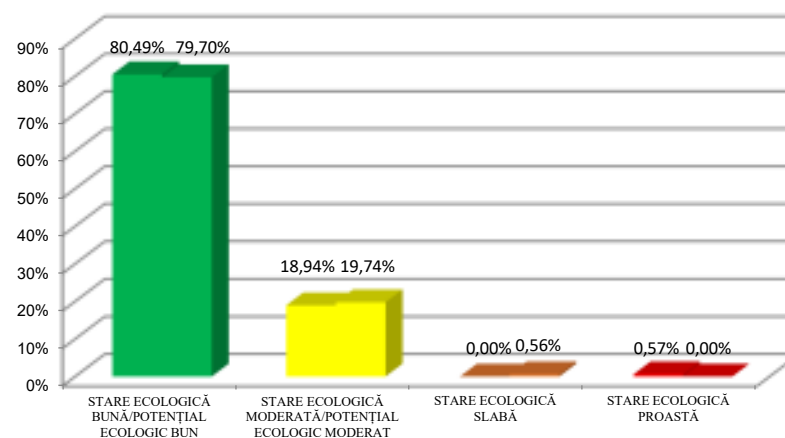
Comparativ cu Planul de Management anterior, sistemul de monitorizare și evaluare a stării apelor a fost dezvoltat și îmbunătățit prin:

- finalizarea sistemului de evaluare a stării ecologice a corpurilor de apă naturale
- finalizarea cu succes a procesului de intercalibrare la nivel european a metodelor de evaluare a stării ecologice pe baza elementelor biologice
- participarea la exercițiul european de intercomparare a potențialului ecologic bun pentru corpurile de apă puternic modificate, ce are ca scop asigurarea comparabilității metodelor de definire a potențialului ecologic la nivelul Statelor Membre, finalizat în anul 2022;

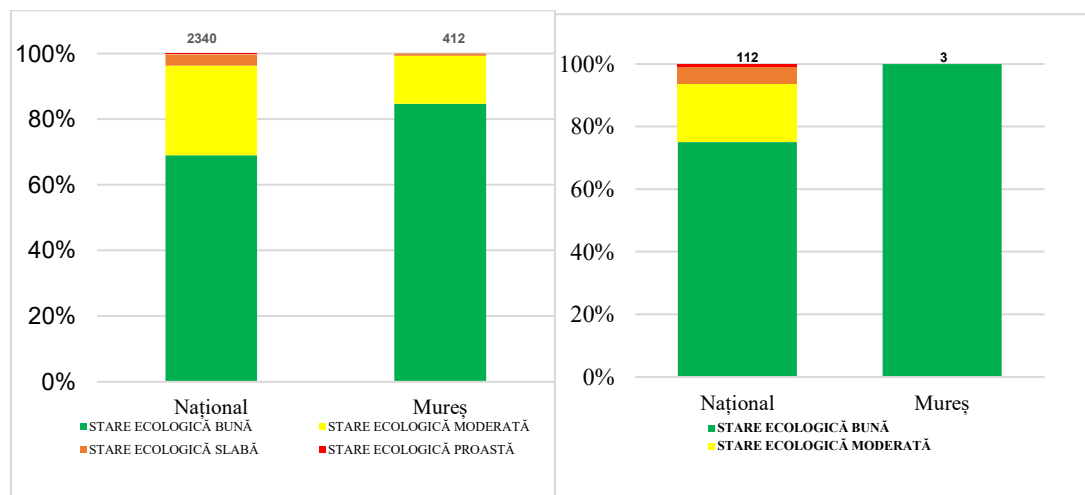
La nivelul Bazinului Hidrografic Mureș au fost analizate și caracterizate din punct de vedere al **stării/potențialului ecologic și al stării chimice** un număr de 532 corpuri de apă (415 naturale și 117 puternic modificate/artificiale) dintre care:

- 352 corpuri de apă sunt în stare ecologică foarte bună și bună și 72 corpuri de apă sunt în potențial ecologic bun;
- 411 corpuri de apă naturale sunt în stare chimică bună și 108 corpuri de apă puternic modificate/artificiale sunt în stare chimică bună.

Starea ecologică: în baza elementelor biologice, fizico-chimice, poluanții specifici și elementele hidromorfologice. Se clasifică în 5 clase: foarte bună, bună, moderată, slabă și proastă. Se aplică principiul general-principiul „one out - all out”/”cea mai defavorabilă situație”. Rezultatele sau bazat în principal pe evaluarea multianuală (2018-2020).

Comparativ cu starea ecologică din *Planul de Management aprobat prin H.G. nr. 859/2016* se constată că numărul corpurilor de apă naturale cu stare bună se menține relativ constant.

Starea ecologică a corpurilor de apă naturale (râuri naturale și lacuri naturale) este prezentată alăturat.

Starea ecologică a corpurilor de apă - râuri

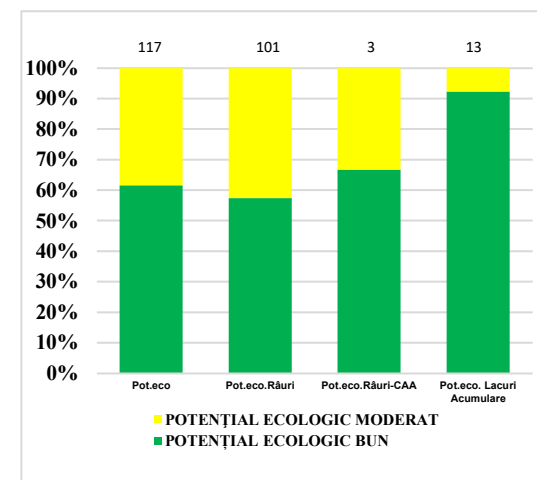
Caracterizarea stării ecologice a râurilor naturale a indicat că 84,71% din corpurile de apă respective sunt în stare ecologică bună.

Starea ecologică a corpurilor de apă - lacuri naturale

Caracterizarea stării ecologice a lacurilor naturale (3 corpuri de apă) a indicat că 100% au fost evaluate ca fiind în stare ecologică bună.

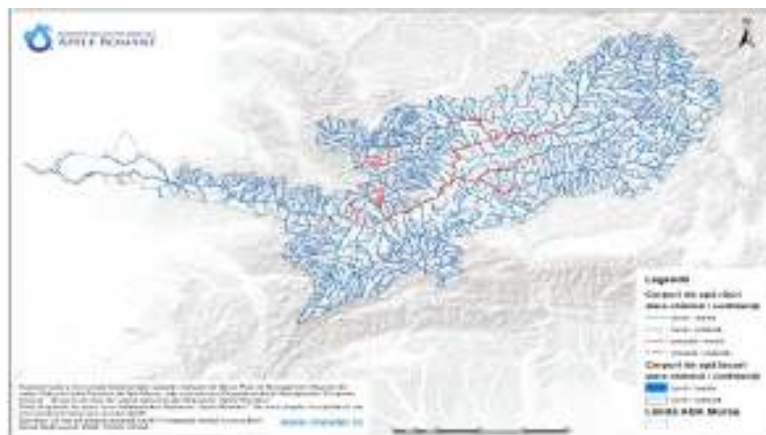

Potențialul ecologic al corpurilor de apă puternic modificate și corpurilor artificiale (râuri CAPM, râuri CAA, lacuri de acumulare) este prezentat în figura de mai jos.

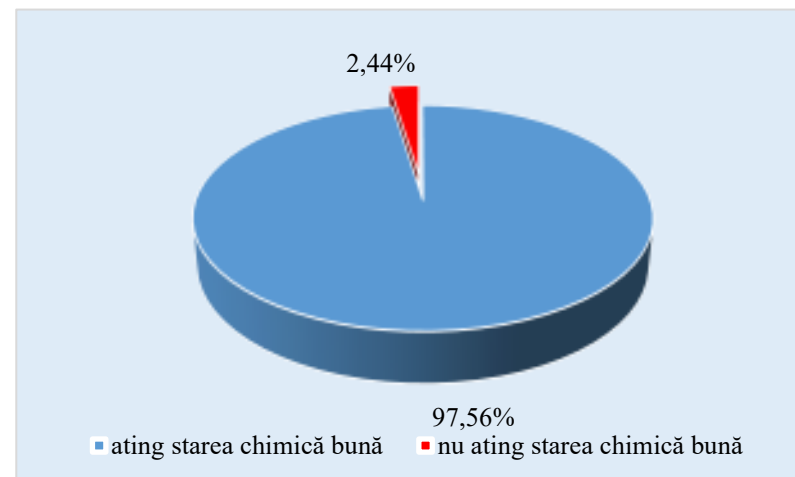

Starea chimică: evaluează concentrațiile de substanțe prioritare și alți poluanți din apele de suprafață, care nu trebuie depășite, pentru a se asigura protecția sănătății umane și a mediului. Se clasifică în două clase: bună și altă stare decât bună. Se aplică principiul general - principiul „one out - all out”/”cea mai defavorabilă situație”. Rezultatele sau bazat în principal pe evaluarea multianuală (2018-2020).

Starea chimică globală a corpurilor de apă de suprafață

Starea chimică a corpurilor de apă de suprafață

Rezultatele evaluării stării chimice a corpurilor de apă

Comparativ cu evaluarea stării chimice a corpurilor de apă de suprafață realizată în *Planul de Management aprobat prin H.G. nr. 859/2016*, se constată că la nivelul bazinului hidrografic Mureș, procentul de corpuri de apă evaluate în stare chimică bună s-a menținut constant.

Corpuri de apă de suprafață	Râuri naturale		Lacuri naturale		Râuri CAPM		Lacuri de acumulare		Ape artificiale	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
Corpuri de apă care sunt în stare chimică bună	408	99,03	3	100	92	91,09	13	100	3	100
Corpuri de apă care nu ating starea chimică bună	4	0,97	-	-	9	8,91	-	-	-	-
Număr total de corpuri de apă de suprafață	412		3		101		13		3	

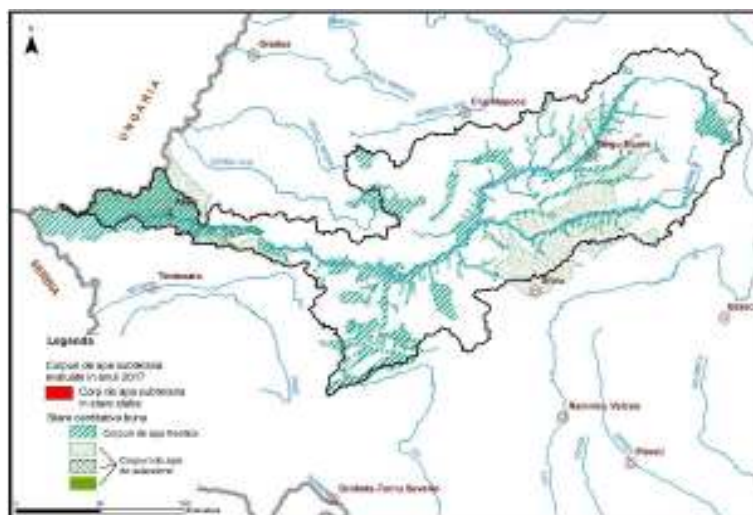
SITUAȚIA ACTUALĂ A STĂRII CORPURILOR DE APĂ SUBTERANĂ

Caracterizarea stării apelor subterane, respectiv **starea cantitativă** și **starea chimică**, se bazează pe un sistem de clasificare format din 2 clase: bună și altă stare decât bună (slabă).

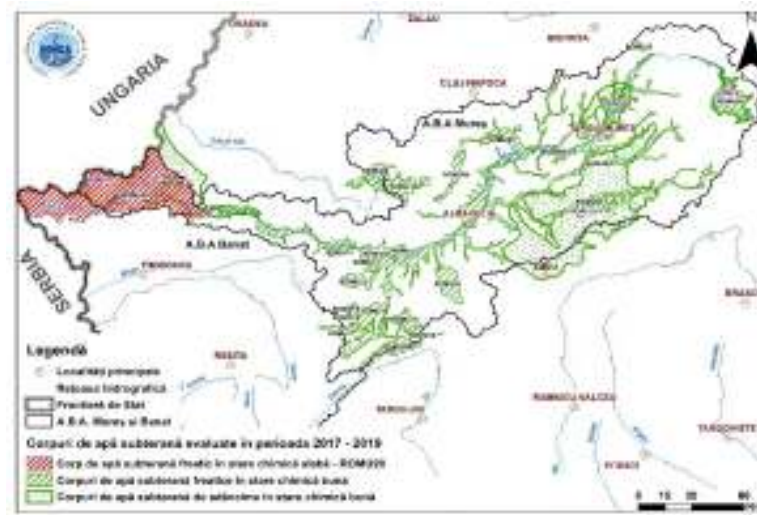
Pentru evaluarea stării cantitative a corpurilor de apă subterană s-au utilizat următoarele criterii:

- bilanțul hidric;
- conexiunea cu apele de suprafață;
- influența asupra ecosistemelor terestre dependente de apa subterană;
- intruziunea apei saline sau a altor intruziuni.

Prin aplicarea acestor criterii în evaluarea stării cantitative a celor 25 corpuri de apă subterană, a rezultat faptul că toate corpurile de apă subterană prezintă starea cantitativă bună, iar 2 dintre ele prezintă stare calitativă slabă.

Starea cantitativă a corpurilor de apă subterană

Starea chimică a corpurilor de apă subterană

OBIECTIVE DE MEDIU. EXCEPȚII DE LA OBIECTIVELE DE MEDIU PENTRU STAREA ECOLOGICĂ – APE DE SUPRAFAȚĂ –

Obiectivele de mediu

Obiectivele de mediu prevăzute în Legea Apelor se referă la:

- atingerea stării/potențialului ecologic bun a corpurilor de apă de suprafață;
- atingerea stării chimice bune a corpurilor de apă de suprafață și subterane;
- reducerea poluării cu substanțe prioritare și încetarea sau eliminarea treptată a emisiilor, evacuărilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase din apele de suprafață și prevenirea sau limitarea evacuării de poluanți în apele subterane;
- inversarea tendințelor de creștere semnificativă și durabilă a concentrațiilor de poluanți în apele subterane;
- nedeteriorarea stării apelor de suprafață și subterane;
- pentru zonele protejate: atingerea obiectivelor prevăzute de legislația specifică.

În cazul în care unui corp de apă i se aplică unul sau mai multe obiective, se va selecta **cel mai sever obiectiv** pentru corpul respectiv.

Excepții de la obiectivele de mediu

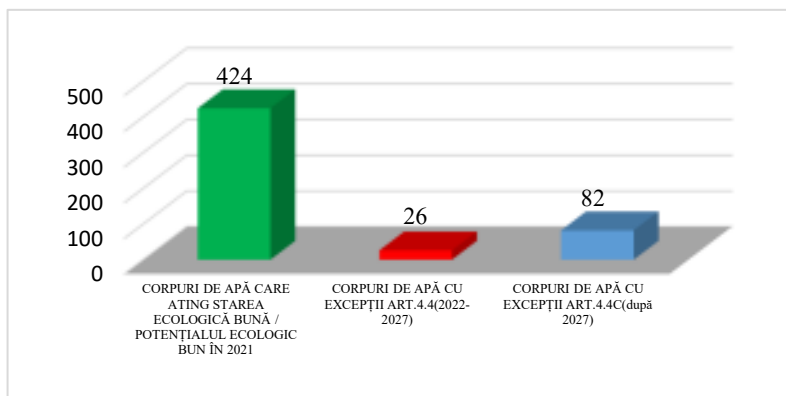
În situația în care nu este posibilă atingerea obiectivelor de mediu, se aplică excepții. Excepțiile de la obiectivele de mediu se clasifică în următoarele tipuri:

1. **prelungirea termenului de atingere a „stării bune”, care poate fi maximum de 2 ori a câte 6 ani, adică starea bună trebuie atinsă cel mai târziu până în 2027;**
2. **atingerea unor „obiective de mediu mai puțin severe” în anumite condiții;**
3. **deteriorarea temporară a stării corpurilor de apă în cazul existenței unor cauze naturale sau „forță majoră”;**
4. **neatingerea stării bune a apelor subterane, a stării/potențialului ecologic bun a apelor de suprafață; deteriorarea stării corpului de apă de suprafață sau subterană; deteriorarea stării corpului de apă de suprafață de la „starea foarte bună” la „starea bună” ca rezultat al noilor activități umane de dezvoltare durabilă.**

Din analiza actualizată a presiunilor și a stării/impactului, coroborată cu datele furnizate de analiza de risc actualizată și analiza cost-eficiență, se estimează la nivel de bazin hidrografic, **în relație cu starea/potențialul ecologic bun**, următoarele:

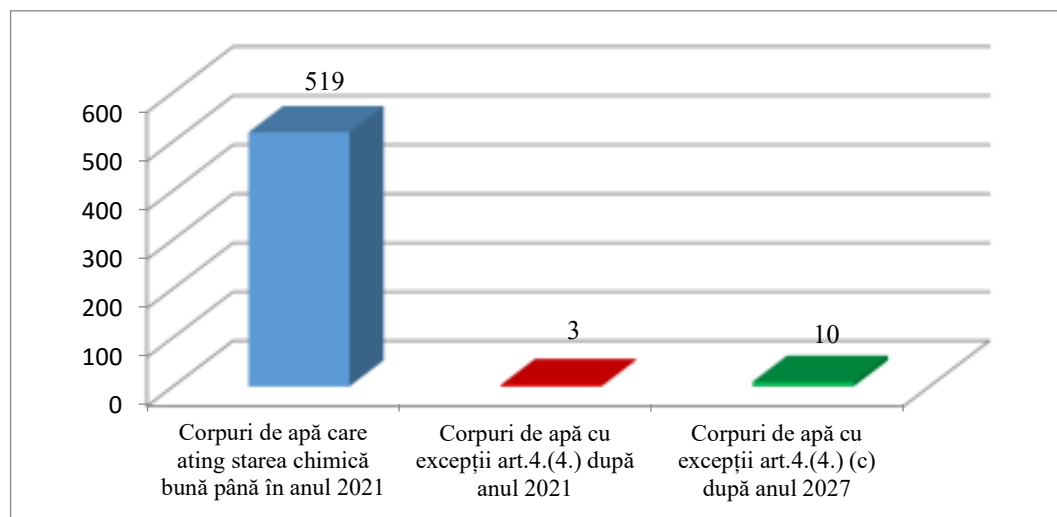
- pentru un număr de 26 corpuri de apă se aplică excepții de la atingerea obiectivelor de mediu având ca orizont de timp, 2022-2027 (Art. 4.4.)

- pentru un număr de 82 corpuri de apă vor fi aplicate excepții de la atingerea obiectivelor de mediu după 2027 (Art. 4.4.c)

Corpuri de apă în stare ecologică bună/potențial ecologic bun (2021) și excepțiile (sub Art. 4(4), Art.4(4)c) de la obiectivele de mediu aplicate corpurilor de apă de suprafață

EXCEPȚII DE LA OBIECTIVELE DE MEDIU PENTRU STAREA CHIMICĂ – APE DE SUPRAFAȚĂ –

Obiectivele de mediu (starea chimică) atinse și excepții pentru corpurile de apă de suprafață

Din analiza reactualizată a presiunilor și a stării/impactului, coroborată cu datele furnizate de analiza de risc reactualizată, analiza cost-eficiență și cost-beneficiu se estimează următoarele:

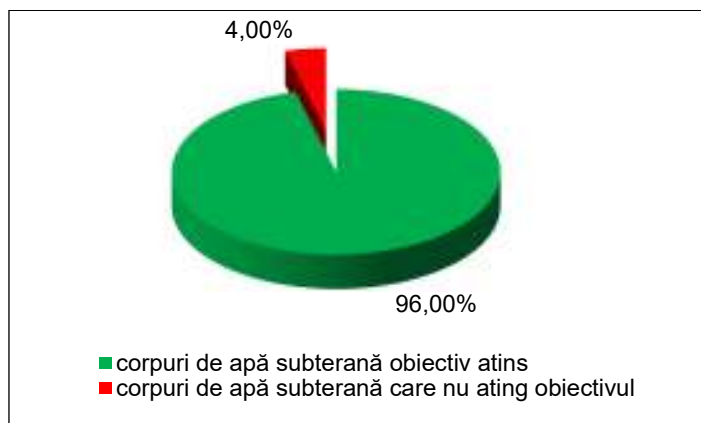
- pentru un număr de 7 corpuri de apă se aplică excepții de la atingerea obiectivelor de mediu (stare chimică bună) după 2015;
- pentru 6 corpuri de apă vor fi aplicate excepții de la atingerea obiectivelor de mediu (stare chimică bună) după anul 2021.

Principalele sectoare de activitate, care determină aplicarea excepțiilor de la starea chimică bună - orizont de timp după 2015 și au ca impact poluarea chimică, sunt următoarele:

- industria;
- dezvoltarea urbană;
- alte surse necunoscute.

EXCEPȚII DE LA OBIECTIVELE DE MEDIU – APE SUBTERANE –

Obiectivele de mediu atinse și excepții de la obiectivele de mediu aplicate corpurilor de apă subterane (starea chimică bună)

În cazul celor 2 corpuri de apă subterană, care prezintă riscul de neatingere a stării chimice bune, se solicită excepții de la atingerea obiectivelor de mediu, cu prelungirea termenului de atingere a acestora cu un ciclu de planificare.

Cauza principală de neatingere a stării chimice bune se datorează fezabilității tehnice.

De asemenea, faptul că dinamica apelor subterane este mult mai lentă decât a apelor de suprafață, face ca efectele măsurilor să fie resimțite după o perioadă mai lungă de timp.

Din totalul de 25 corpuri de apă subterană, 4% (1 corp de apă subterană) nu atinge starea bună din punct de vedere chimic, în anul 2021, apreciindu-se ca fiind neschimbată situația și pentru anul 2027.

Măsurile de bază și cele suplimentare aplicate corpurilor de apă de suprafață au efecte și asupra apelor subterane, însă datorită dinamicii lente a apelor subterane față de cele de suprafață, efectele acestor măsuri se vor face simțite într-un interval mult mai mare de timp, motiv pentru care se apreciază că starea chimică bună a corpurilor de apă subterană va putea fi atinsă în al treilea ciclu de implementare.

PROGRAME DE MĂSURI. MĂSURI DE BAZĂ ȘI MĂSURI SUPLIMENTARE

Termenul de „măsură” se referă la o măsură tehnică concretă, care are un efect local, pe când instrumentele sunt de natură administrativă sau economică, sunt aplicabile pe termen lung, au un efect mai larg, comparativ cu măsurile, și necesită o coordonare eficientă la nivel administrativ.

Măsurile de bază sunt cerințele minime de conformare și constau în acele măsuri cerute de implementarea legislației comunitare pentru protecția apelor.

Pe lângă măsurile cerute de legislația pentru protecția apelor, mai sunt luate în considerare și alte măsuri de bază, respectiv măsurile tehnice și instrumentele administrative pentru:

- ✓ recuperarea costurilor pentru serviciile de apă, cu măsurile aferente;
- ✓ promovarea utilizării eficiente și durabile a apei;
- ✓ protecția zonelor de prelevare a apelor în scop potabil, inclusiv cele de siguranță a calității apei pentru reducerea nivelului de tratare (purificare), necesar pentru producerea de apă potabilă;
- ✓ controlul și autorizarea prelevărilor de apă din surse de suprafață și subterane;
- ✓ controlul și autorizarea surselor de poluare punctiforme și difuze;
- ✓ asigurarea condițiilor hidromorfologice necesare atingerii stării ecologice bune/potențialului ecologic bun al corpurilor de apă, prin controlul și reglementarea debitului ecologic;
- ✓ interzicerea sau reglementarea evacuărilor directe de poluanți în apele subterane;
- ✓ reducerea/eliminarea poluării apelor de suprafață cu substanțe prioritare;
- ✓ prevenirea pierderilor de poluanți din instalații și prevenirea și/sau reducerea impactului poluărilor accidentale.

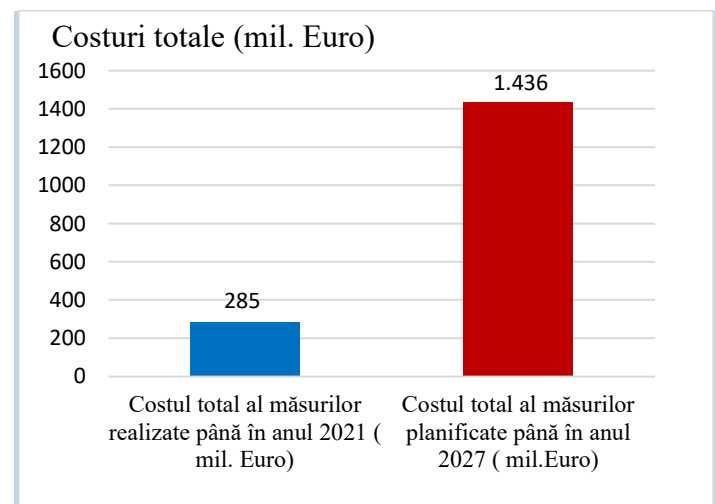

Măsurile suplimentare sunt acele măsuri identificate și implementate suplimentar pe lângă măsurile de bază, în scopul realizării obiectivelor de mediu. Acțiunile de implementare a acordurilor internaționale importante pot fi considerate, de asemenea, măsuri suplimentare. Categoriile de măsuri suplimentare pentru:

- ✓ aglomerările umane, de exemplu: construirea de sisteme de canalizare și stații de epurare noi în aglomerări umane mai mici de 2.000 l.e.;
- ✓ activitățile industriale, respectiv: măsuri adiționale față de măsurile de bază, măsuri pentru reducerea/eliminarea substanțelor prioritare/prioritare periculoase și poluanților specifici;
- ✓ activități agricole, precum: construirea de platforme comunale de depozitare a gunoiului de grajd, care pot sprijini atingerea obiectivelor de mediu;
- ✓ reducerea alterărilor hidromorfologice, prin:
 - asigurarea conectivității longitudinale a corpurilor de apă (de exemplu realizarea de scări de pești/pasaje de trecere pentru migrația ihtiofaunei);
 - asigurarea conectivității laterale (de exemplu, refacerea sau crearea unor noi zone umede, restaurare meandre sau brațe secundare, diversificarea structurii malului, a albiei și a habitatelor, restaurare a zonelor de retenție naturală a apei);
- ✓ alte măsuri suplimentare specifice - instrumente de tipul studiilor de cercetare în vederea identificării posibilelor soluții constructive, măsuri de prevenire și control, monitoring investigativ etc.

A.N. „Apele Române” aplică un mecanism economic specific în domeniul gestionării cantitative și calitative a resurselor de apă, mecanism ce include un sistem de contribuții pentru utilizarea resursei de apă din punct de vedere cantitativ și calitativ, plăți și penalități. Mecanismul este diferențiat pe tip de resursă și utilizatori, este unic la nivel național și se bazează pe următoarele principii:

- principiul recuperării costurilor;
- principiul utilizatorul plătește;
- principiul poluatorul plătește;
- principiul accesului egal la resursele de apă;
- principiul privind folosirea rațională a resurselor de apă

Pentru perioada 2022 - 2027, din costurile totale ale măsurilor de bază și suplimentare (costuri de investiții și alte costuri) 92,0% sunt costuri pentru aglomerări umane, urmate de costuri pentru:

- ✓ activități agricole;
- ✓ reducerea impactului alterărilor hidromorfologice;
- ✓ activități industriale;
- ✓ alte măsuri.

Se observă că cea mai mare parte din alocarea costurilor de investiții pentru cel de-al treilea ciclu de planificare a programului de măsuri revine măsurilor aplicate pentru aglomerările umane, în special finanțării măsurilor de bază pentru asigurarea infrastructurii de apă potabilă și apă uzată.

Finanțarea măsurilor aferente perioadei 2016-2021

Asigurarea finanțării măsurilor aferente întregului program de măsuri pentru perioada **2016-2021** s-a realizat în principal din:

- **59,96% Fonduri europene** - Fonduri de Coeziune, Fondul Agricol European de Dezvoltare Rurală (FEADR), alte fonduri;
- **6,62% Fonduri naționale guvernamentale și locale** (buget de stat, buget local, redevențe din contribuții, etc.).
- **6,59% Surse proprii ale agentului economic;**
- **19,65% Surse ale ANAR**
- **8,18% Alte surse;**

În perioada 2022 – 2027 se continuă implementarea măsurilor de bază și suplimentare pentru aglomerările umane, activitățile industriale și agricole, precum și pentru alterările hidromorfologice, al căror termen de realizare este perioada 2025 – 2026

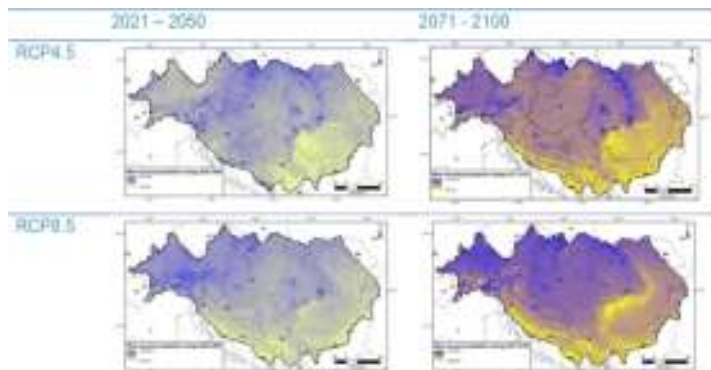
Finanțarea măsurilor aferente perioadei 2022-2027

Asigurarea finanțării măsurilor aferente întregului program de măsuri pentru perioada **2022-2027** se va realiza în principal din:

- **75,24% Fonduri europene** - Fonduri de Coeziune, Fondul Agricol European de Dezvoltare Rurală (FEADR); Fondul European de Dezvoltare Regională; Mecanismul de Redresare și Reziliență (FRR).
- **17,19% Fonduri naționale guvernamentale și locale** (buget de stat, buget local, redevențe din contribuții, etc.);
- **4,08% Surse proprii ale agentului economic;**
- **3,49% Alte surse;**

În contextul implementării acțiunilor din Pactul Ecologic European, la nivelul Uniunii Europene s-a aprobat o nouă **Strategie privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice**, strategie care a fost adoptată de Comisia Europeană în anul 2021 și care prezintă o viziune pe termen lung pentru ca UE să devină o societate rezilientă la schimbările climatice și pe deplin adaptată la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice până în 2050. La nivelul bazinului Dunării, sub coordonarea Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea (I.C.P.D.R.), s-a actualizat în anul 2018 **Strategia de Adaptare la Schimbările Climatice pentru Bazinul Dunării**, care are în vedere integrarea adaptării la schimbările climatice în procesele de planificare la nivelul bazinului hidrografic al Dunării, respectiv legătura între Directiva Cadru Apă și Directiva Inundații.

Schimbarea precipitațiilor medii anuale în bazinul Dunării pentru perioadele 2021-2050 și 2071-2100 conform RCP4.5 și RCP8.5 (EURO-CORDEX, septembrie 2018)

Progresele înregistrate în perioada 2016- 2021:

- actualizarea evaluării cerințelor folosințelor de apă
- determinarea deficitelor de apă prin compararea resurselor de apă cu consumul la folosințele de apă
- dezvoltarea de scenarii privind utilizarea apelor în condițiile schimbărilor climatice pentru sectoarele economice cele mai afectate de secetă
- dezvoltarea de studii privind actualizarea evaluării resursei de apă la nivelul bazinelor hidrografice
- dezvoltarea de studii pentru stabilirea vulnerabilității sistemelor de gospodărirea apelor la schimbările climatice
- proiecte specifice pentru stabilirea măsurilor de adaptare la schimbări climatice.

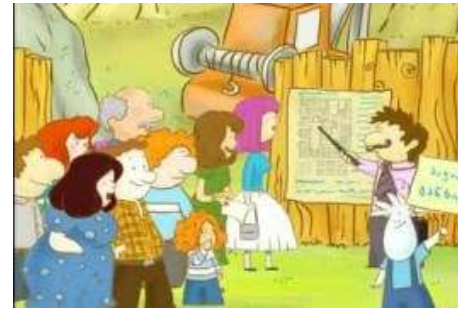
Documentele europene au fost implementate în România prin **Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon**, precum și prin **Planul național de acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice**. Planul de acțiune a fost elaborat pe baza selectării măsurilor legate de schimbările climatice în vederea evaluării și prioritizării măsurilor de atenuare și adaptare în funcție de beneficiile, costurile și riscurile asociate, pentru diferite sectoare cheie (energie, transport, apă, agricultură etc.) și fiecare obiectiv al strategiei, împreună cu detalii privind termenele asociate, organismele responsabile, sursele de finanțare, valorile finanțărilor și indicatorii de rezultat.

INFORMAREA, CONSULTAREA ȘI PARTICIPAREA PUBLICULUI

Instrumente de informare și consultare:

- publicarea documentelor pe website-ul Administrației Bazinale de Apă Mureș și Administrației Naționale „Apele Române”;
- realizarea de comunicate de presă;
- publicarea de articole specifice în presa locală/națională;
- transmiterea de scrisori electronice și poștale;
- realizarea unui chestionar electronic on-line în vederea completării de către factorii interesați, O.N.G.-uri, etc.;
- informări prin adresă oficială, transmisă prin email și/sau fax.;
- publicarea anunțurilor pe pagina de Facebook a ABA Mureș.

Informarea și consultarea publicului în procesul de elaborare a Planului de management a implicat:

- organizarea sesiunilor de informare și consultare cu participarea Comitetului de Bazin, a factorilor interesați și a ONG-urilor nu a fost posibilă din cauza condițiilor impuse de pandemia de COVID-19.
 - pentru asigurarea procesului de consultare publică fost realizat un sistem electronic on-line prin care toți vizitatorii website-ului să poată completa direct chestionarul și să-și exprime opinia privind aspectele conținute în Plan
- Toate aceste propuneri au fost analizate în vederea finalizării Planului de management actualizat.

